

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17C/164/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211313
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Straková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8114211313.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove samosudkyňou JUDr. Evou Strakovou v občianskoprávnej veci žalobcu: CD Consulting, s. r. o., P.O. Box Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o, advokátska kancelária, Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: N. Q., bytom J. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 423 629 62, právne zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom v Bratislave, Dobrovičova 13, v konaní o zaplatenie 726,87 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca dňa 17. 4. 2014 doručil návrh, ktorým žiadal žalovanú zaviazať k zaplateniu 726,87 Eur so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne od 4.10.2010 do 18.1.2011 z sumy 966,87 Eur, čo predstavuje 258,64 Eur, z sumy 846,87 Eur od 19.1.2011 do 3.3.2011, čo predstavuje 93,16 Eur a z sumy 726,87 Eur od 4.3.2011 do zaplatenia 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 966,87 Eur od 22.11.2010 do 18.1.2011 vo výške 9,38 Eur, z sumy 846,87 Eur od 19.1.2011 do 3.3.2011, čo predstavuje sumu 6,13 Eur a z sumy 726,87 Eur od 4.3.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy 3,22 Eur a nahradiť trovy konania, ktoré uplatnil návrhom podľa článku 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a rady č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Svoj nárok odôvodňoval tým, že ako indosatar je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 11.2.2010 na zmenkovú sumu 966,87 Eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 4.10.2010. Indosovaná zmenka je VISTA zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca disponuje len originálom zmenky a nemá informácie o akýchkoľvek iných potenciálne existujúcich vzťahoch žalovanej a predchádzajúceho majiteľa zmenky, ktorá bola v tomto konaní uplatnená. Zmenka bola vystavená dňa 11.2.2010 na sumu 966,87 Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu 0,25 % denný úrok od 4.10.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 240 Eur, pričom na zmenkovú sumu uhradil 240 Eur, na úroky 0 Eur, keďže zmenková istina je opatrená doložkou bez protestu, indosant nenechal skutočnosť predĺženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou.

Súd uznesením zo 10.11.2014 prerušil toto konanie do skončenia a rozhodnutia súdneho dvora EÚ vo veci C-328/2014 vo veci Krajského súdu Prešov 6Co 132/2013. Toto uznesenie v odvolacom konaní Krajský súd v Prešove potvrdil v rozhodnutí zo dňa 3.6.2015.

Následne súd zistil, že vo veci 6Co 132/2013 bolo odvolacie konanie uznesením z 29.5.2015 zatavené z dôvodu späťvzatia odvolania žalobcom. Z tohto dôvodu súd vo veci pokračoval a určil termín ústneho pojednávania 4.3.2016. Na ústne pojednávanie sa neustanovil ani žalobca a jeho právny zástupca ani žalovaná. Žalobca v písomnom vyjadrení z 11.3.2016 poukazoval na to, že nemá vedomosť o tom, že by žalovaná popierala uplatnenú pohľadávku.

Na ústne pojednávanie sa účastníci konania neustanovili, žalobca sa písomne ospravedlnil z neúčasti. Žalovaná si predvolanie neprevzala v odbernej lehote, zásielka bola vrátená súdu dňa 19. 2. 2016 a podľa § 47 ods. 2 O. s. p. platí domienka riadneho doručenia dňa 19. 2. 2016, preto súd postupoval podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a konal v neprítomnosti účastníkov.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to kópiu zmenky zo dňa 11. 2. 2010, spisom 74 Er 770/2012 Okresný súd Prešov a zistil tento s k u t k o v ý s t a v :

Žalobca doručil návrh na uplatnenie pohľadávky 726,87 EUR ako zmenkovú sumu zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z 966,87 EUR za obdobie od 4. 10. 2010 do zaplatenia, 6 % ročného úroku z dlžnej sumy 966,87 EUR za obdobie od 28. 11. 2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,22 EUR a náhrady trov konania v časti zaplateného súdneho poplatku 43,50 EUR a trov právneho zastúpenia 142,78 EUR, keď svoj nárok odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 11. 2. 2010 na zmenkovú sumu 966,87 EUR, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 4. 10. 2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Zmenka bola vystavená dňa 11. 2. 2010 na sumu 966,87 EUR, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa Pohotovosť, s. r. o. zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 4. 10. 2010 s miestom plnenia určeného sídlom prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 0,- EUR. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“ indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou. Žalobca žiadal, aby súd podľa čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady č. 861/2007 vydal rozsudok, v ktorom by žalovanej uložil vykonať požadovanú úhradu.

Žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom v Českej republike. Žalovaná je fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle čl. 3 bodu 1 Nariadenia rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11. júla 2007, ktorým sa stanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko žalobca má sídlo v Českej republike, teda v členskom štáte inom ako členskom štáte súdu konajúceho vo veci. Hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky nepresahuje sumu 2.000,- EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, a preto sa podľa čl. 2 bodu 1 Nariadenia rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11. júla 2007, ktorým sa stanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa na tento spor uplatňuje Nariadenie rady (ES) č. 861/2007. Žalovaná má sídlo v obvode Okresného súdu Prešov, ktorý je z tohto dôvodu v zmysle citovaného nariadenia príslušným súdom na konanie. Takto určená právomoc súdu je v súlade s čl. 16 bodu 2 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 zo dňa 22. 12. 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Predmetom konania je spor zo zmenky. Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva. Miesto vystavenia aj platobné miesto sa nachádza na území Slovenskej republiky. Vzhľadom k tomu sa žalované vzájomné majetkové vzťahy účastníkov konania spravujú právnym poriadkom Slovenskej republiky. Použitie právneho poriadku Slovenskej republiky v súlade s § 10 a §11 Zákona č. 96/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, v znení neskorších predpisov, zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu účastníkov konania. Iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodujúceho práva v konaní nebola preukázaná.

Žalobca predložil v konaní zmenku č. XXXXXXXXXX vystavenú vo Fričovciach dňa 11. 2. 2010 na 966,87 Eur zmenkovej sumy s vyhlásením vystaviteľa „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad:

POHOTOVOŠŤ, s. r. o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, sumu 966,87 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 4. 10. 2010“, splatné „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na rube zmenky sa nachádza rubopis, ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu.

Podľa zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, v znení neskorších predpisov, čl. 1 § 75, vlastná zmenka obsahuje: 1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, 2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, 3. údaj zročnosti, 4. údaj miesta, kde sa má platiť, 5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť, 6. dátum a miesto vystavenia zmenky, 7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. 1 § 11 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, v znení neskorších predpisov, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. 1 § 5 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, v znení neskorších predpisov, v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. 1 § 48 ods. 1 bodu 2 citovaného zákona, majiteľ zmenky môže postihom žiadať 6 % - tné úroky odo dňa zročnosti.

Podľa § 33 ods. 1 citovaného zákona, zmenka môže byť vystavená na nahliadnutie, na určitý čas po nahliadnutí, na určitý čas po dátume vystavenia, na určitý čas.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, zmenky s inou dobou splatnosti ako je vyššie uvedené alebo so splatnosťou postupnou, sú neplatné.

Podľa § 31 ods. 1 citovaného zákona, zmenka na videnie je zročná po predložení. Musí byť predložená na platenie jedného roka od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne, vážne, určite, zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná. Z podania žalobcu vyplýva, že predložená zmenka je vistazmenkou. Súd preskúmal zmenku z hľadiska jej splatnosti, pričom dospel k záveru, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu neurčitosti. Neurčitý údaj splatnosti zmenky je spôsobený zápismi údajov na zmenke, keď do zápisu „zaplatím túto zmenku pri predložení ...“ je uvedená splatnosť na nahliadnutie a z údaju „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ je uvedená splatnosť na určitý čas. Súd nemohol považovať tento údaj za predĺženie lehoty v zmysle § 34 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, v znení neskorších predpisov, keďže tento údaj vzbudzuje pochybnosť o druhu splatnosti zmenky. Ak by vystaviteľ zmenky mal vôľu predĺžiť lehotu na videnie zmenky, údaj má správne znieť: „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Obdo 59/2010 zo dňa 26. 1. 2011, v ktorom konštatoval, že ak sú v zmenke uvedené dve rozdielne určenia splatnosti (na videnie a do dvoch rokov od vystavenia) spôsobuje to jej neplatnosť, a to s poukazom na ustanovenie § 33 ods. 2 Zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, v znení neskorších predpisov. Z uvedeného je zrejmé, že pri uplatňovaní zmenkového práva sa uplatňuje prísny formalizmus.

Zo spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 74 Er 770/2012 súd ďalej zistil, že dňa 1. 10. 2012 požiadal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu: rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, č. k. SR 04545/11, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a. s. vo veci oprávneného Pohotovosť, s. r. o. Bratislava proti N. Q., pre vymoženie 1.094,05 EUR istiny s prísl. pod sp. zn. Ex 17 099/12, pričom Okresný súd v Prešove v uznesení zo dňa 22. 11. 2012 zamietol súdnemu exekútorovi vydať poverenie na vykonanie exekúcie Ex 17 099/12 a exekučné konanie zastavil uznesením zo dňa 21. 2. 2014. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 4. 2014.

V uvedenom spore je zrejmé, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, o čom už rozhodol aj exekučný súd. Predmetom konania je zmenka, ktorá slúžila na zabezpečenie, ale aj na uhradenie dlhu vzniknutého zo Zmluvy o úvere, ktorý je spotrebiteľským úverom. Na tento právny vzťah je preto potrebné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskom práve ako aj ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch a iné spotrebiteľské právne normy EÚ a SR.

Návrhom sa uplatňuje nárok zo zmenky, t. j. cenného papiera, a to indosovanej zmenky podľa Zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, v znení neskorších predpisov, čo umožnilo právnomu predchodcovi žalobcu, aby použitím zmenky obišiel ustanovenie o ochrane spotrebiteľa a následne si vymáhal od dlžníka aj plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Zmenka je založená na prísnej formálnosti zmenkových vzťahov a vo všeobecnosti sa pri zmenke neskúma kauza pôvodného právneho vzťahu. Výsledkom však môže byť, že dôjde k porušeniu rovnosti účastníkov a zneužitím tohto inštitútu a to bez možnosti súdnej kontroly.

Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EU zo dňa 16. 11. 2010 vo veci Pohotovosť, s. r. o. Bratislava C-76/10 bolo uvedené, že vnútroštátny súd má v každom štádiu konania, vrátane výkonu rozhodnutia, povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy, sankcie obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave. V bode 37 citovaného rozhodnutia je uvedené, že sa vychádza z účelu právnej úpravy Smernice č. 93/13, a to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o jeho vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a táto informácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. V bode 38 je ďalej uvedené, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné, pričom ide o kogentné ustanovenia, ktoré nie je možné zmeniť. Ich účelom je nastolenie formálnej rovnováhy vyplývajúcej zo zmluvy medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a nahradiť ich skutočnou rovnováhou a zaviesť s nimi rovnosť medzi účastníkmi právneho vzťahu.

V rozsudku Európskeho súdneho dvora C-419/2010 zo dňa 14. 3. 2013 (Česká sporiteľňa, a. s. proti Q. G.) Európsky súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa a podľa záverov tohto rozhodnutia napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Ďalej súd poukazuje aj na nemecký rozsudok Z 1965, podľa ktorého ak bola zmenka prevedená na iný subjekt (čo je aj prejednávaný prípad, pretože prvý zmenkový veriteľ Pohotovosť, s. r. o. Bratislava ju previedol na žalobcu) a pritom jestvujú indície, že zmenka zabezpečovala úver alebo pôžičku pre spotrebiteľa, nie je možné poskytnúť ochranu žalobcovi, lebo aj nový zmenkový veriteľ, t. j. žalobca, si mal preskúmať v súlade so spotrebiteľským právom, či zmenka zabezpečovala spotrebiteľský úver a hlavne z dôvodu, že nadobudol tieto zmenky od subjektu, o ktorom je všeobecne známe, že predmetom jeho činnosti je poskytovanie úverov alebo pôžičiek (v prejednávanom prípade Pohotovosť, s. r. o.). Súd poukazuje aj na list Európskej komisie zo dňa 25. 4. 2013, č. 2012/4165 vec: Výzva - porušenie č. 2012/4165, ktorý bol zaslaný Slovenskej republike práve z dôvodu upozornenia zo strany Európskej komisie, že Slovenská republika pravdepodobne dôsledne nedodržiava spotrebiteľské právo EU. V tomto liste Európska komisia dokonca výslovne uvádza práve obchodnú spoločnosť Pohotovosť, s. r. o. (str. 2, 3, 14 listu EK) ako aj už vyššie uvedené rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pohotovosť). Okrem iného sa v tejto výzve v bode 4 uvádza, iné praktiky na vyhýbanie sa riadnej justičnej kontroly (str. 5 EK): „okrem rozhodcovského súdu alebo ako alternatíva k nemu obchodníci používajú iné praktiky a postupy na vymáhanie nezákonných pohľadávok založených na nekalých podmienkach“. Prvým príkladom uvedeným EK je používanie blankozmeniek. Obchodníci vyplňajú do blankozmeniek svoju nárokovanú sumu, hoci to právne predpisy o spotrebiteľských úveroch nedovoľujú a napriek skutočnosti, že tieto pohľadávky nemajú oporu v právnych predpisoch a sú založené na nekalých podmienkach, rozhodcovské súdy vynášajú rozsudky aj na základe týchto zmeniek.

Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh zamietol, lebo jednak predmetná zmenka vykazuje vady vyššie uvedené a jednak dohoda o vyplnení zmeniek uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov spotrebiteľského úveru v neprospech spotrebiteľa a je z tohto dôvodu neplatnou. Bez takejto platnej dohody je preto absolútne neplatná aj samotná zmenka, na základe ktorej si žalobca uplatňuje žalovanú pohľadávku. Uvedená dohoda o vyplňacom práve k zmenke ako aj zmenka sú neplatné podľa ustanovení spotrebiteľského práva a keďže si žalobca uplatnil výslovne právo zo zmenky, súd jeho návrh zamietol. Na uvedený prípad je potrebné aplikovať čl. 2 písm. a) Smernice 93/13 EHS na účely tejto smernice „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Smernice 93/13 EHS, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje

uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 4 písm. k) a 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Súd má za to, že je potrebné rozlišovať neplatnosť zmenky ako cenného papiere podľa Zákona o zmenkách a šekoch č. 191/1950 Zb., ale tiež je potrebné rozlišovať neplatnosť dojednaní o vystavení, resp. vyplnení zmenky a následne neplatnosť samotnej zmenky vystavenej podľa týchto jednaní, ak sú v rozpore so spotrebiteľskými právnymi normami, a to či už pre neprijateľnosť zmluvných podmienok alebo pre rozpor s dobrými mravmi.

V prejednávanej žalobe súd posúdil ako absolútne neplatné dojednanie o vyplnenie zmenky ako aj následne vystavenú samotnú zmenku za neprijateľné zmluvné podmienky, a to podľa čl. 2 písm. a) v spojení s prílohou ods. 1 písm. s) Smernice 93/13 EHS, pretože sa jedná o podmienku, ktorej účinkom a dôsledkom by bolo priznanie za neplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa neprimerane vysokého príslušenstva pohľadávky - zmenkového úroku 0,25 % denne. Zároveň ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 52, § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, lebo umožňuje požadovať od spotrebiteľa neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Tento právny úkon, a to dohoda o vyplnenie zmenky a následne vystavená zmenka sú aj absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to pre rozpor s dobrými mravmi, keď účelom tohto právneho úkonu bolo obchádzanie spotrebiteľského práva. Je nesporné, že v konkrétnom prípade si žalobca uplatňoval úrok 0,25 % denne, čo predstavoval ročne 91,25 % a išlo takto o dojednanie v rozpore s dobrými mravmi.

Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca v konaní nebol úspešný, preto mu nepatrí náhrada trov konania. Žalovaná ani vedľajší účastník si náhradu trov konania neuplatnila, preto im súd tieto trovy neprisudzoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.